Ч. 69. (568). Львів, середа дня 4 цвітня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 12 сот. В [illegible] територіях 4 [illegible]

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:	
На рік	32·— К.
„ півроку	16·— „
„ чвертьроку	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:	
В Німеччині	17 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	34 фр.

Конференція Українців з міністром бар. Гандлем.

З рамени Української Парляментарної Репрезентації відбули пп. Др Петрушевич, Др Колеса і Др Перфецький дня 30. марта б. р. довшу конференцію з міністром внутрішних справ бар. Гандлем, як також ряд конференцій з референтами міністерства для виживленя, вручаючи в обох міністерствах обширний меморіял в справі виселенців, облекшеня їх важкої долі і евакуації взагалі.

По основнім представленю сеї справи, крайної нужди виселенців в Галичині і нестерпного положеня наших виселенців в таборі Ґмінд, обговорено всі домаганя У. П. Р. в тій справі, як також остаючі з нею в стислій звязи справи безпощадних реквізицій средств поживи в Галичині, навіть у евакуованих, невиплачуваня військових причинків і державних підмог для виселенців,

і примусового забираня в городецькім повіті дівчат на роботи до фабрики в Пшеворску, гоненя нашого рільничого населеня до робіт на двірських ланах і зажадано телеґрафічних зарядженьв тих справах як також негайного дозволу на поворот виселенцям з західно-австрійських таборів особливо з Ґмінду до Галичини. З особлившим притиском вказано в тім згляді на брак робочих сил в Галичині і безліч стоячих з сьої причини відлогом морґів урожайної землі.

Дальший тяг конференцій посвячений був обговореню теперішного політичного положеня нашого народу в Галичині і відношеню адміністраційних і инших властий до нашого населеня.

Про вперті слухи, будьтоби з нагоди скликаня парляменту мали бути вилучені посли з Галичини від нарад парляменту, висловив ся мінїстер Гандель, що парлямент збере ся вже в найблизших тижнях в повнім своїм окладі.

Крім меморіялу врученого міністрови також пропамятне письмо в справах постулятів краєвого комітету для виселенців у Львові.

В міністерстві для виживленя обговорено передовсім справу негайного заосмотреня табору Ґмінд в средства поживи, як також всі наведені висше а до справи виживленя відносячі ся питаня, з осібна справи реквізиції средств поживи, негайного повороту виселенців до краю і весняних робіт на відлогом лежачих ґрунтах в Галичині.

В справі табору Ґмінд узискано телеґрафічне зарядженє висилки деяких средств поживи з осібна картофель.

Революція в Росії.

Естонія за війною з Німеччиною.

ПЕТРОГРАД (Петр. Тел. Аґ.). Посол до Думи Рамот, якому тимчасове правительство і ґен. Рузський поручили звидіти ріжні естонські місцевости, доносить, що всякі непорозуміня, які на початку революції були повстали між жовнірами й офіцирами, тепер усунено. Всюди привернено порядок. Жовніри рішені вести війну аж до побідного кінця. Залога в Дорпаті однодушно ухвалила резолюцію, в якій висловлює тимчасовому правительству послух і готовість підпираня його, бо є воно в сій хвилї одиноким леґальним правительством російської держави. Залога вірить, що правительство укріпить свіжо здобуту свободу народу і поведе Росію до побіди над заґжаничним дідичним ворогом, який усе був опорою реакції й насильства. З огляду на небезпеку, яка грозить Росії від того ворога, залога переконана, що робітники з цілої Росії будуть посилати на фронт под достатком предметів оборони і воєнних запасів.

Рамот зазначує, що ціле естонське населене приняло з запалом відомість про усунене давного правительства і прирекло підпирати нове правительство.

Комітет робітників і делеґатів жовнірів у Ревли ухвалив одноду шно не складати оружя, доки не буде зломаний німецький мілітаризм.

Окружене цара в тюрмі.

БЕРНО (Ткб.). З Петрограду доносять: Ціле окружене цара і цариці відставлено з Царського Села до Петропавловської твердині. Цар і цариця цілком відосібнені, сторожу задержано. Три рази денно сторожа переконує ся, чи царська пара є ще в палаті.

Реформи в Росії.

ПЕТРОГРАД. Виділ робітників і делеґатів жовнірів в Петрограді, де нагромаджена більшість фабрик і варстатів, що працюють для оборони народу, приняв однодушно резолюцію, котра містить дві точки: утвердженє політичної свободи, виборенної через революцію і безумовну конечність злагодженя всяких спорів, щоби не зменшувати виробу амуніції, конечної до поборення німецького мілітаризму, якого стремлїнем привернути автократію.

ПЕТРОГРАД. Тимчасове правительство затвердило предложенє міністра торговлі, яке признає акційним товариствам деякі полекші. Обмеженя, яким підлягали жиди і заграничні горожани, зносить ся, зате остають вони в силі що до горожан ворожих держав.

ПЕТРОГРАД. Урядовий „Вестнік" доносить: Члени тимчасового правительства прибули до головної кватири в Могилеві, де приняв їх ґенерал Алексеєв, цілий ґенеральний штаб, ґарнізон, представники земства і міста, як також численна товпа населеня. Міністер заграничних справ Мілюков і міністер справедливости Керенський виголосили промови. Їх принимано живими маніфестаціями.

АМСТЕРДАМ (Ткб.). До „Algemeen Hendelsblad" доносять з Петрограду: Міністер комунікації сконфіскував 30.000 тон муки, укритих на одній малій зелїзничій стациї. Властитель не зголосив ся. Правительство задумує ввести державний монополь торговлї збіжем.

Повна самоуправа Фінляндії.

КОПЕНГАҐА (Ткб.), На запит що до будучности Фінляндії Мілюков відтелеґрафував до тутешнього дневника „Politiken": Пляни правительства що до Фінляндії були висказані в маніфесті з д. 2. марта. Через те затверджено конституцію Фінляндії, а знесено всякі обмежаючі зарядженя, видані в останних 30 літах. Кромі того скликано фінляндський сойм на 4. цвітня, щоби рішити про форму правлїня того краю. Сойм дістає право повної законодатної ініціятиви і свободу діланя що до буджету Фінляндії. Він буде міг завсїгди змінити форму правлїня, коли нові відносини або вимоги часу справлять, що се буде пожадане. Самоуправа Фінляндії, що по всї часи буде повна і нетикальна, положить край всяким непорозумінням дасть запоруку добрих відносин з Росією, чог щиро бажає тимчасове правительство.

Війна.

Болгарія прилучуєть ся до мирових заяв Австрії і Німеччини.

СОФІЯ. (Ткб.) Президент міністрів Радославов заявив в собраню іменем болгарського правительства, що солїдаризуєть ся з заявою німецького канцлера і австро-угорського міністра заграничних справ в справі Росії.

БЕРЛІН. (Ткб) В справі заяви німецького канцлера і ґр. Черніна, оголошеного в „Fremdenblatt-ї", пише „Lokalanzeiger": Треба припустити, що ґр. Чернін не був би сказав слів про конференцію воюючих держав при тимчасовім дальшім веденю війни, колиб попередно не був упевнив ся, що на сю думку годять ся инші союзники. Будь що будь, ся пропозиція завдає брехню твердженю ворогів, начеби торічна мирова пропозиція не була подумана чесно, але [illegible] хитрі [illegible]. Ся згідність поглядів не відносить ся тільки до Берліна і Відня, але також кермуючих кругів в Софії і Цареградї.

Успіхи підводних лодок.

ХРИСТІЯНІЯ. (Ткб.) Норвежський пароxід Morin затопила німецька підводна лодка.

АМСТЕРДАМ. (Ткб.) Норвежський пароxід Lisbeth затоплено. До Ijmuiden привезено залогу норвежського парохода Feistein, що віз збіже для ратункового бельґійського комітету з Філядельфії до Ротердаму і наїхавши на міну, затонув.

Стрейки.

МАДРИТ. Президент міністрів ґр. Романонес сказав про забуреня в Vallanblidі: Оноді робітники нібито в порозуміню з зелїзничою службою розпочали стрейк, але безуспішно. Вчера не вернули до праці. Переходили улицями міста з наміренєм викликати замкненя торгових галь. Військо мусїло виступити, кілька осіб зранено. Населенє заховувало ся спокійно. Слїдуючої ночи кільком робітникам удало ся вдерти ся на дворець. Вони хотїли спонукати зелїзничників до залишеня праці і здержаня зелїзничого руху. Супроти забурень власти рішили оголосити стан облоги. Велика часть робітників нині вернула до праці. Зелїзничі директори обіцяли властям, що як найскорше привернуть лад і нормальний зелїзничий рух. Романонес додав, що правительство довіряє консервативним живлам в краю. Публична опінія буде інформована про все, що дієть ся, але міністер застеріг собі означене реченця, коли се наступить.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Стрейк в Баров обняв, можна сказати, всї механїчні варстати в околици. Доки не обняті стрейком. Стрейкарі рішили вчера святкувати дальше. Тому що виріб амуніції, який має для народної справи жизненне значінє, опізнюєть ся внаслїдок стрейку, правительство уважає положенє дуже поважним і обмірковує зарядженя, котрих слїд би зараз ужити.

З турецького звідомленя.

Дня 1. цвітня.

Фронт над Тигром: По відпертю англійського наступу і завданю Анґлійцям ве-

ликих втрат, відступили вони також і на найскрайнійшім лівім крилі.

Анґлійський наступ, виконаний на полудневий схід від Діяля, відперто серед тяжких втрат для ворога.

ІВАН ЯРЕМИЧ. 2)

Із днів слави 58 полку піхоти.

(Далі).

Пятого червня у вечір прийшов приказ йти в перід.

Розстрільною зайшли ми в третю резервову лінію нашого боєвого фронту. На переді було доволі тихо, тільки від часу до часу перестрілювали ся сторожі. Небо нечайно затягло ся чорними хмарами. Пітьма залягла землю. Усе утихло.

Під північ пустив ся мов з відра зимний дощ, що трівав кілька годин без перестанку. Усе, що було під голим небом примокло до нитки. Над раном небо випогіднило ся а сонце озолотило своїми першими проміями калюжі по стрілецьких ровах, у котрих сиділи куняючи від холоду змоклі люди, Дехто міг почав висушувати своє шмате.

Офіцири почали розміщувати своїх людий. Перша і третя полева сотня пішла в резерву, тому иньші сотні мусїли дещо розтягнути ся.

В недовзі наші передні сторожі нас заалярмували. Перед нами безпосередно опинили ся Москалї. Перша і друга лінія занята. Усї жовнїри з крісом в руках ожидали на своїх становищах дальших приказів. В пів години по сході сонця почали Москалї нас сильно острілювати артилерією. Майже усї стрільна тільки перелїтали понад наші голови, нам вони ніяких шкід не заподіяли. По сильному артилерійському підготованю рушили Москалї в двох густих лавах з наших обох ровів до приступу.

Счинило ся сильне тарахкане наших машинових крісів. Кождий жовнїр запер дух у грудях і мірючи стріляв у ворожі ряди, що у-раз падали на землю, ураз й підносили ся та сильним бігом наближали ся до наших ровів. Москалї заверещали „гурраа“ і в безладю почали усї бічи на наші дроти. Се тільки додало сили нашим жовнїрам. Уже здавало ся, що деякі Москалї опинять ся в нашому рові, так й тим не судило ся дійти до цїли. Наші кулї косили московські ряди, що падали покосом перед нами. Трупи і ранені вистелили густо ще мокру землю від нічної зливи.

Москалї побачили, що нічого не вдіють, тому почали одинцем уступати у свої давні становища. Мало хто з тих уйшов цїло. На хвилю, здавалось, затихло було усе. Ситуація розяснила ся. Ми ворожий приступ відперли, так се не увало ся Мадярам на лівому крилї нашого полку. Там Москалї вдерли ся в наші рови, тому четверта сотня, що межувала з Мадярами стратила нараз получене на ліво. Об сьому мало хто з людий знав. Тому, що не було наразі жадного приказу виставив штабовий фельдфебель Бойчук на послїдній траверзї машиновий кріс та безперервним огнем серед граду ворожих куль обороняв ліве крило цїлого полку. За якийсь час перед його крісом лежали купно московські смільчаки, що ручними ґранатами хотїли знищити сей машиновий кріс.

Під сей час наша перша і третя сотня враз з сотнею полкових ґринадирів, що стояли в резерві за нашим полком пересунули ся на ліво до Мадярів, що відступили були около сто кроків у зад, та враз з ними рушили до протинаступу. Одно палке „гурраа“ і утрачений рів був назад в наших руках. Дехто з Москалів почав утїкати, сих острілювали наші з флянки. Москалї мусїли усї піддати ся. Хто ще в рові ставив опір, гинув від наших кольб і баґнетів. Стрілецький рів був набитий Москалями. Їх усїх бічними ровами відпроваджено на зади. Сей рів заняли наші отсї три сотні, а Мадяри посунули ся дальше на ліво, де згустили прочі сотнї свойого полку.

В сей час коло нас устала всяка метушня. Полекуди стріляли лишень наші до поодиноких Москалів, що піднімали ся із землї та пробували утїкати до своїх. Деякі жовнїри направляли ушкоджені рови, викидали трупів з них, а иньші зносили нові скринки з муніцією і роздавали її між своїх товаришів. Ми мали дуже малі втрати, за се Москалї устелили цїле поле перед нами трупами і раненими, котрих жалїсні зойки і стони до нас долїтали.

Підчас сего на ліво від нас на відтїнкови 312 і 314 полку Гонведів вів ся завзятий бій. Крісова пальба то стихала, то знову кріпшала. У деякий час здавало ся, що усе утихло, усе покінчило ся і обі сторони по тяжкому двобою відпочивати муть. Так за якийсь час знову знїмалась метушня. Казали, що в тому відтїнкови Москалї йшли девятьома лавами на приступ.

По двох годинах прийшов приказ, щоби ліве крило полку заняло поперечні (флянкуючі) стрілецькі рови. Перша сотня, третя і сотня ґринадірів занїмаючи сї нові рови мусїли вже відстрілювати ся перед Москалями, що густими лавами зближали ся до нас з лївої флянки. Мадяри не устояли перед ними, мабуть мало хто з них уйшов цїло. В се місце Москалї кинули величезні сили. Перед нашими трьома сотнями, що флянкували цїлий полк виринали раз-у-раз нові московські розстрільні, що поволи надближали ся до нас. Ми счинили невпиний крісовий огонь. Наша крісова пальба викликала замішане в московських лавах. Вони подали ся дещо взад, попадали на землю, звідкіля почали нас острілювати. Під сей час Москалї й з переду рушили на чоловий приступ. Цїлий полк опинив ся в перехресному крісовому огню. Наша і московська артилерія мовчала.

Нараз усї Москалї заверещали „гурраа“, підняли ся з землї та почали бічи проти нас. Наші машинові кріси працювали знаменито. Ряд за рядом падали Москалї підкошені нашими кулями, так на їх місце виринали нові лави салдатів, що з такою самою дикою погордою смерти перлись серед граду наших куль усе вперід. Деякі добігали до наших ровів. Пальба почала стихати. Вивязала ся крівава боротьба на біле оруже. Счинило ся пекло. Вереск, крики, стони та зойки, се все мучило ся в один відгук забутя і божевіля...

Наші три сотнї не подали ся. Кождий з них гинув на своїм становищі в лютім двобою, де падав пробитий штиком як не від першого і другого, то від третього противника. Між тим прочі сотнї полку відстрілюючи ся почали як найскорше відступати.

Нараз появили ся на наших задах Козаки. Так ту вже близько ріка С... Коби хучше на міст, а за рікою уже безпечно...

(Далі буде).

Великанська харчева лихва перед віденським судом.

Перед віденським судом виринула голосна харчева лихва з підбиванєм цїн та рабівництвом на мілїони. Як головний обжалований засїдає між иншими фінансовий дукар др. Кранц, предсїдатель дирекції депозитового Банку, про якого перед тим мало хто знав і що йно по вибуху війни зачав велику діяльність. Другим обжалованим є директор того банку др. Фрайнд. Коли лихварська робота депозитового Банку вийшла на верх, банк усунув Кранца і Фрайнда і скинув на них всю вину. Крім тих обжаловані також два галицькі проворники Перльберґер і Рубель. За посередництвом Банку доставляли вони пиво до галицьких міст.

В червни 1916 віддало міністерство війни д-рови Кранцови доставу пива для армії і він обовязав ся доставити 175.000 гектолїтрів по цїні 47 кор. за звичайне пиво, а 52 кор. за пільзненське. Міністерство достарчило дотичним броварам солоду по 20 кільоґрамів за гектолїтр, а депозитовий Банк мав дати канцелярійні сили і перевести з доставою банкові орудки. Тут зачала ся робота д-ра Кранца і по двох місяцях Централя достави пива була лиш знарядом в руках Банку.

Не будемо передавати за часописами грошевих оборотів і числових вибриків цїлої тої роботи. Скажемо коротко при помочи ланцюхової торговлї цїни росли в двоє і Банк в пивнім підприємстві заробив до 23 грудня 871.000 К.

Крім того вів він ще на велику скалю торговлю румом, мармолядою й иньшими проживними артикулами і заробляв великанські квоти.

Др. Кранц випирає ся всякої вини й обстоює при тім, що справу з пивом робив не він, лиш деп. Банк і подає, що в хвилї, коли його арештували, він разом з міністром торговлї укладав плян для господарської відбудови по війнї.

В ту аферу вмішані ще два директори Шенвальди, батько і син, які по викритю справи спалили документи і поробили всякі ошуканства. Далї входить тут ще фінансовий герой Райцес і ротмістр Люстіґ. Останнїй придїлений до міністерства війни і Кранц оставав з ним в постійних близьких зносинах.

Переслуханий начальник секції міністерства війни Яржембецкі висловив ся доволї некорисно про діяльність Люстіґа.

Обжалований Ицко Рубель мав торговлю деревом в Станиславові, а підчас російської інвазії схоронив ся до Відня і зачав тут інтереси з пивом.

В суботу переслухано між иншими як свідка ціс. радника Адольфа Шенвальдя, члена виконавчого видїлу депоз. Банку. За фальшиві зізнаня арештували його підчас розправи і відіслали до слїдчого судії. Се викликало величезну дивовижу.

Далї переслухано в тій справі як свідка міністра справедливости бар. Шенка. Зізнав він передовсїм, що зложив свій уряд в руки Цісаря, щоби на него не падало підозріне, що він як найвисший начальник Управи справедливости, міг би впливати на трибунал.

Прокуратор заявив, що коли переглядав акти міністерства війни мав вражіне, що в тім міністерстві мусить хтось бути, що старає ся прислонити поступоване орґанів депоз. Банку. Опісля показало ся, що деякі твердженя в первісній нотї опирали ся на заявах Кранца, а не на замітках міністерства війни.

Міністер скарбу Шпіцмілер зізнав, як свідок, що не він причинив ся до зміни протоколу і що до сеї хвилї не мав причини не довіряти д-рови Кранцови.

На сім доси замкнено доходжене.

Літературні замітки.

Перед кількома днями вислали ми проспект книжки Оскара Уайльда п. н. „Сфінкс без тайни“.

„Се є том найбільш характеристичний Уайльдової прози. Твір просто мистецький. Сї казки й оповіданя повстали з рідкої буйної уяви і займають зарівно дитину і дорослих“ — каже Уайльдів житєписець і чільний критик Роберт Шерард.

Сю книжку видав в українськім перекладї поет і учитель української ґімназії у Львові п. Сидір Твердохліб.

Характеристичний портретовий нарис Уайльда на окладинцї зладив проф. Олег Лошнїв.

Книжка видана на веліновим папери, обіймає вісім казок-оповідань і коштує 1 К 60 сот., з рек. пересилкою 2 К.

НОВИНКИ.

— Хто хоче дїстати петиції в справі акту з 5. падолиста 1916 р: зволить прислати 1 кор. 6 сот. на адресу: „Kanzlei der ukrainischen parlamentarischen Repräsentanz, Wien VIII. Buchfeldgasse 6 T. 4“. На ту адресу треба також присилати повідомлене про кожду вислану вже петицію, зазначити від якої орґанізації (громади і т: д;) вона походила; до яких властий була звернена і кілько в приближеню мала підписів.

Просимо також всїх охочих до працї для „Народної Оборони“ зголошувати ся під згаданою адресою.

Маємо надію. що в кождій громадї і в кождім Товаристві найдуть ся люди, що зрозуміють вагу хвилї і станують нам до помочи. На кошта канцелярійні просимо рівнож долучити 1 кор. 6 сот.

— **Бібліотека Товариства „Просвіта“** отворена для сторін кождого дня (з виїмком неділь і гр. кат. сьвят) від год, 4—6 вечером.

— **Українська депутація у президента д-ра Цоля.** Оноді з нагоди приїзду до Львова президента Ради Шкільної Краєвої д-ра Цоля явились у него відпоручники Українського Пед. Товариства: др. Е Макарушка і др. I. Голубович в справі признаня українській жіночій Семинарії права прилюдности, зглядно визначеня покищо комісії для переведеня іспиту зрілости. При сій нагоді предложили також меморіял з домаганєм оснувати з початком нового шкільного року української виділової школи при публич. школі ім. М. Шашкевича у Львові. Президент відніс ся до обох справ прихильно. Такої самої прихильности в справі основаня виділової школи дожидає укр. львівська суспільність від тут. Управи міста.

— **Засіданє фільольоґічної секції Наукового Товариства ім. Шевченка** відбудеть ся 5. с. м. (в четвер) о год. 11. рано в канцелярії Товариства з таким порядком: 1) Др Іван Мандичеський: „Слово о полку Ігоревім“ (проба обнови); 2) проґрама праць секції,

— **На фонд „Народної Оборони“** посилає о. Микола Данилюк, парох з Хмільна, 10 корон і викликує: о. М. Сивенького в Дернові, о. Андр. Ґаландюка в Болехові. о. В. Сайкевича, о. Р. Березінського в Оглядові, о. Сильв. Калиневича в Буску, о. М. Романишина, о. Зеновія Жебаловича.

— **Вистава робіт школи для інвалідів Х. корпусу в Перемишлі.** Щоби запізнати загал суспільности з акцією опіки над інвалідами, котрої цілию єсть забезпека будучности для неспосібних до праці інвалідів через вивученє їх ремесла, уряджує виконуючий Виділ краєвої комісії опіки над інвалідами в Перемишлі виставу робіт школи для інвалідів Х. корпусу.

Виставу отворить ся в четвер дня 5. цвітня о год. 10. перед пол. в салі маґістрату і потреває вона до 10. цвітня включно. Звиджувати можна між 10. год. рано а 5. п. пол. Дохід з вистави призначений для бідних інвалідів.

— **З Управи У. П. Т.** Нам пишуть: Головна Управа українського педаґ. товариства бажаючи прийти в поміч тим учителям і учителькам, що з ріжних причин приневолені тепер перебувати постійно у Львові, а які хотіли би вихіснувати час побуту в цілях наукових, порішила оснувати приготовний курс до виділового іспиту з предметів обнятих трема ґрупами. Курс, що має тривати від мая до кінця вересня буде приміщений в будинку жіночої семинарії при ул. Мохнацького ч, 12. Наука відбувати меть ся в пополудневих годинах між 3—7. Місячна оплата на покритє коштів удержаня курсу виносити-ме після числа зголошених учасників, найбільше 12—15 корон. Зголошеня на курс прийматиме др Е. Макарушка, ул. Мохнацького ч. 12. Треба надіятися, що загал нашого місцевого і з провінції учительства скористає з сеї доброї нагоди і громадно возьме участь в проєктованім курсі.

При обговореню справи основаня українських виділових шкіл по містах виявилась негайна потреба приготовити матеріял до уложеня підручників до сих шкіл. Щоби також виповнити домаганє членів У. П. Т. на послідних сходинах що до зміни читанок до народних шкіл, порішила Головна Управа скликати в сій цїли анкету на день 9 і 10 цвітня. З огляду на велику вагу нарад запрошує Головна Управа наше громадянство, передовсім учителів (ґімназ., семін,, народних оо. катехитів) до численної участи. Докладну пору і програму нарад подасть ся згодом до відома.

На засіданю Головної Управи дня 28 марта порішено між иньшим поробити заходи до основаня двомісячного приготовного курсу ґімназ. для тих учеників, що мають намір удавати вступні іспити перед вакаціями.

Крім того рішено уладити такий курс в часі вакацій (як се було в минулім роцї).

Щоби заохотити до сеї акції всї кружки У. П. Т. по иньших містах розсилає до них канцелярія У. П. Т. готові начерки плянів науки на курсах.

— **Ще в справі концерту „Бояна“.** В 61 числі „Українського Слова“ з дня 25 марта появила ся рецензія з концерту „Бояна“, яка своїми розмірами і самим обговоренєм теми закрає на критику. Се потішаючий обяв, що найшов ся хтось, що бачив потребу ширшої оцінки концерту, бо звичайно або збуває ся наші концерти короткою згадкою, або критику мусять писати ті, котрі устроюють концерт або суть посередно заанґажовані в його устроюваню.

Такі ширші критики мають ту добру сторону, що з одного боку дають спроможність кождому слухачеви концерту порівнати свій власний суд з оцінкою критики і через те приневолюють його мимохіть до самостійного думаня, з другої сторони ставлять всіх тих, котрі устроюють концерт, перед певного рода моральну відвічальність, що потягає за собою вже наперед поважнійше прикладанє до цілої справи.

Тим то такі ширші і фахові критики у нас вже хочби тільки з послідного згляду дуже потрібні і пожадані.

З приводу повисше згаданої критики мушу зробити однак одну замітку, іменно при оцінці колядок К. Стеценка, згадуючи про повільні темпа пише рецензент: „Тому — поминаючи хиби самої композиції — коляди Стеценка“... і т. д. Менї здаєть ся, що коли б самому критикови хтось зробив якийсь закид без поданя причини, се не було-б йому дуже приємно.

Проте такий спосіб оцінки творів уважаю за невідповідний. Не ходить ту о подрібне оцінюванє добрих чи злих сторін творів, але коли закидує ся комусь хиби, то треба бодай загально про них згадати і їх умотивувати.

При тій нагоді подам і мій власний погляд на опрацьованє колядок К. Стеценком. Що не одна колядка може вийти монотонно, се може бути дійсно виною виконаня або і самої мельодії чи також за довгого тексту. Опрацьованє колядок і щедрівок Стеценком уважаю однак не то за поправне але прямо за взірцеве і то під кождим зглядом, і його збірки колядок можу зачислити до найцїннійших жемчугів нашої хоральної літератури. Його опрацьованє в порівнаню з самим Лисенком означує гарний крок вперед, і на мій погляд Стеценко перевисшив Лисенка не лиш під зглядом впроваджeня зовсїм нового у нас підкладу гармонічного, але і що до веденя голосів.

Се можна найліпше побачити при порівнаню таки тих самих колядок в опрацьованю обох композиторів. А ще одна прикмета Стеценка, що мимо своєї на око штучної гармонізації і роботи, кожда нота у него мов винята прямо з душі нашого народа.

Василь Барвінський.

— **Відзначеня.** За хоробре поведенє перед ворогом одержали: учит. ґімназ. Остап Гамерський, поручник 3. полку кріпосної артилерії військовий хрест заслуги III. кляси з воєнною декорацією і мечами, а укінч. студ. філь. Кирило Годованець, поручник 3. пол. кріп. арт. „Signum laugis“ з мечами.

— **Українські школи в Росії.** В „Ділі“ читаємо: „Розвага“, українська ґазета табору полонених в Фрайштаті доносить: З приватного листа з Росії до одного з полонених довідуємо ся, що в Росії вже в деяких містах істнують українські школи з викладовою українською мовою.

— **До полонених в Росії можна писати.** З Відня доносять: Спільне центральне бюро вивідне довідуєть ся з Штокгольму, що почтова комунікація з полоненими в Росії не є перервана.

— **Ц. к. дирекція почт і телеґрафів** оголошує: На підставі рескрипту ц. к. міністерства торговлї у Відни поучає ся рівночасно гал. ц. к. уряди почтові задля запримічених неправильностий, що почтові перекази до ц. і к. осіб військових і ц. і к. формацій, які находять ся в обрубі німецьких заведень почтових, отже всі почтові перекази, спрямовані до цісарсько німецьких урядів полевої почти, мусять відповідати загальним постановам для почтових переказів до Німеччини, мусить тому звучати на валюту маркову і мусять бути виставлені на бляниетах призначених для міжнародного обороту. Дальше мусять такі перекази бути означені виразною написию „Почта полева“. Натомість недопустимі до ціс. нім. урядів полевої почти перекази „посте рестанте“, телеґрафічні перекази або такі, які-б мали бути доручені окремим післанцем, вкінци перекази, які має ся доручити до власних рук адресата або за потвердженєм виплати.

— **Знесенє обмежень.** Дирекція почт і телеґрафів повідомляє, що від одного надавця вільно приняти денно найвисше 10 пакетів до Угорщини. Від тепер приниманє таких пакетів буде відбувати ся без обмежень, однак з узглядненєм спроможности висилки їх без залеганя в уряді почтовім.

— **Краєве Т-во господарське „Сільський Господар“** у Львові (вул. Зіморовича, 20) взиває отсим свої Ради Філій і Управи Кружків безпроволочно повідомляти про кождий случай реквізиції збіжа призначеного на насінє і картофель призначених до садженя, довершеній цивільними чи військовими властями. а то щоби мати можність поробити відповідні кроки в Міністерстві рільництва чи зверхній Команді Армій.

Маючи конкретні факти Товариство могло виєднати заказ дальших реквізицій і тим самим забезпечить можливо найвисший обсів піль.

Заразом комунікує Товариство, що ц. к. Намісництво на основі розпорядку ц. к. Уряд прожитвленя зарядило в ціни достави паші для армії ячменю до млинів:

1. Викупно у всіх продуцентів 10 процент вівса і ячменю полишеного їм на засів.

2. Половину цілого запасу ячменю полишеного на пашу.

3. Викупно 10 проц. мішанки полишеної на засів (вівса і ячменю змішаного з викою або з горохом если мішанку сю зібрано в стані такім з поля, зн. мішанкою не є в розуміню сього розпорядку штучно помішані роди сих земплодів) і цілого запасу мішанки полишеної на пашу.

4. Викупно цілої надвижки вівса, остаючої зі запасу призначеного на пашу по зменьшеню денної рації на пів кґ. на одного коня.

Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові

Поминальне Богослуженє

за упокій душі бл. п.

Володимира Шухевича

проф. школи реаль. і члена всїх українських Товариств

відбуде ся в другу річницю смерти, в четвер дна 5. цвітня о годині $8^1/_2$ рано в церкві Преображенія Господнього при при ул. Краківській, на котре всіх приятелів і знакомих запрошує щиро

Родина.

ОПОВІСТКИ.

Середа, дня 4. цвітня 1917.

Нині: 4. цвітня гр.-кат. Вас. с. і Ісаака, римо-кат. Ізидора еп.

Завтра: 5. цвітня гр.-кат. Нікона, римо-кат. Тайна Веч.

○ **За щасливий поворот** Преосв. Митрополита відправить ся завтра (в четвер) в церкві духовної семинарії (ул. Коперника 36) о год. $8^1/_2$ рано соборна литурґія від священичого Товариства св. Ап. Павла. Знаючи, з яким болем приняв наш нарід насильне вивезенє свого Пастиря і з якою радостю повитав тепер вість про його поворот, подаємо повисшу вістку про богослуженєдо відома львівської громади.

◯ **Загальні Збори „Споживно-господарської Спілки“** стоваришеня зарестр. з обм. порукою у Львові відбудуть ся в понеділок дня 9. цвітня 1917 р. год. 3. по полудни в кімнатах „Укр. Бесіда“ при ул. Костюшки ч. 1. II. п. з слідуючим порядком дневним: 1) Отворене Зборів, 2) Звіт з дотепер'шної діяльности, 3) Вибір 7 членів до Надзираючої Ради на 3 роки (§ 39 стат) 4) Затверджене 3 ленів Управи і 2 заступників вибраних на 3 роки (§ 44 з. стат.) 5) Внесеня членів.

В разі, колиби в означенім часі не прибуло на Збори достаточне число членів (§ 47 стат.) відбудуть ся Загальні Збори в тім самім дни і з тим самим порядком дневним о годині 4 по полудни без огляду на число присутних членів.

Львів, дня 1. цвітня 1917.

За Надзірну Раду:

о. Василь Яворський в. р. предс. Ради — М. Левицький в. р. член.

◯ **Дирекція** школи ім. М. Шашкевича у Львові при ул. Скарбківскій ч. 26. винайме парцелю відповідну на город для шкільних дітий. 1—3

◯ **Подяка.** Не могучи, як бим рад, особисто подякувати Всім, що з приводу недуги і кончини моєї дорогої подруги житя бл. п. Катерини своїми відвидинами, висловленем співчутя і послідною прислугою на похороні були ласкаві облегчити моє і моїх вихованків тяжке горе — прошу їх отсею дорого приймити наше щиро-сердечне слово подяки: Нехай Вам Бог заплатить і хоронить від нещасть та потішає так як Ви нас потішили.

Михайло Балтарович
з вихованками
Андрієм і Володимиром

В Золочеві 31. марта 1917.

Послідні вісти.

З головної австрійської кватири.

З дня 3. цвітня.

Східний фронт:

Над Бистрицею Солотвинською наступи російських вивідних військ не повели ся.

На північ від Дністра місцями скріплена діяльність російської артилерії.

На Італійськім фронті:

Не приключило ся нічо важного.

На південно-східнім фронті:

На схід від озера Охріда війська наші вдерли ся до неприятельських ровів і привели відтам бранців.

Заступник шефа Ґенерального штабу фільдмаршал-поручник Ф. Гефер

З головної німецької кватири.

Західний фронт:

На північ від Аррас нагальна арматна борба. Кілька англійських вивідних відділів, що наступали на наші становища, ві..перто. Виїзди Анґлійців і Французів в области борб на північний схід від Бопом і на захід від Ст. Квантен були виконані значними силами. Обсервація і зізнаня полонених виказали, що виправи ті спричинили неприятелеви великі втрати. Під Нореіль полонено понад 300 Анґлійців, але тоді, коли ми їх вели, дістали ся вони під огонь англійських скорострілів, так що лише 60 дійшло до наших ліній. На схід від гостинця Кансі ле Шатен-Соасон наш арматний огонь розігнав нагромаджені війська.

В Шампанії на полудне від Ріпон наш арматний огонь переломив приготований наступ.

В борбах воздушних втратив неприятель 4 літаки.

На східнім фронті:

На північний захід від Динабурґа випробовані відділи підйздові привели з румунського становища 1 офіцира і 93 жовнярів, як також два скорострілн. Також під Малявічами на північний схід від Богданова вивідний наступ був успішний. Полонено там офіцира і 25 жовнярів. На північний схід від Баранович кілька російських сотень заатакували одну з наших сторожей, котра мимо сильного огневого приготованя вдержала ся на своїм становищи.

По значнім російськім огни по обох сторонах зелізниці Золочів—Тарнопіль над Золотою Липою і над Дністром не наступили наступи піхоти.

Фронт ґенерала полковника арх. Йосифа і **округ ґруп Макензена** не приключило ся нічо важного.

Македонський фронт:

Між озерами Охріда а Преспа наші війська вдерли ся до висунених наперед французьких становищ. По відпертю протинаступів, по думці приказу, вернули вони на свої становища з добичею. На північ від Монастиру не повів ся малий французький наступ.

Перший Ґенеральний квартирмайстер Людендорф.

[illegible] Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.